

Komunikace je základ

Tentokrát o komunikaci, jejím zjednodušení, moderní novinářině a nedostatku pochopení a ochoty naslouchat.

Alespoň tak nám praví stará pravda, která platí nejen v mezilidských vztazích, ve sportovním prostředí, ale také ve společnosti jako takové. Není chalupy bez dýmu, říká staré přísloví a potvrzují babičky a dědové, kteří spolu v manželství válčí již nějaké to desetiletí. Podobnou zkušenost sice i s ohledem na věk nabídnout nemůžu, nicméně i dosavadních osm let mi ukázalo, že je někdy lepší „vyložit karty“ na stůl, třeba se i trochu „poštěkat“, ale předejít tím případnému nedorozumění a odcizení.

Jak jsem psal v úvodu, komunikace je zásadní i ve sportovním prostředí, dobrá parta průměrných hráčů, kteří o sobě na ledě vědí, někdy dokáže překonat i zdánlivě neporazitelnou hokejovou mašinu, ve které se to hvězdami jen hemží. Naopak nedostatek komunikace může někdy vyústit v promarněnou šanci, kdy se před odkrytou brankou nabízel nikým nehlídaný spoluhráč nebo ve vlastní gól po přihrávce na brankáře, který byl touto přihrávkou zaskočen, místo toho, aby věděl, že má rozehrát novou akci. Jak je to s komunikací ve společnosti jako takové?

Od dob, kdy s sebou po kapsách nosíme tzv. smartphony, tedy vlastně miniaturní počítače s neustálým připojením na internet, se zdá naše komunikační schopnosti neustále zhoršují. Kdo z nás už někdy za volantem nepotkal chodce, který si to „štráduje“ přes přechod, aniž by se před tím rozhlédl s hlavou zabořenou do svého chytrého telefonu? Rozhodně to není výjimka. Podobných zdánlivě bezduchých zombie, kteří naprosto nevnímají své okolí, je možné ve městě potkat jen za pár minut několik. Paradoxně je to telefon, nástroj pro komunikaci s ostatními, který tuto komunikační bariéru s bezprostředním okolím vytváří. Od nástupu chytrých telefonů se také výrazně zhoršily vyjadřovací schopnosti nastupující generace nejen v mluveném, ale i psaném projevu. Zrychlování internetu (mnozí z nás si ještě vzpomenu na doby vytáčeného připojení) jako by korespondovalo se zrychlováním a zjednodušováním komunikace. Tomuto trendu se pak z části přizpůsobila i internetová média, která z trhu téměř vytlačila média tištěná. Prioritou internetových médií je rychlost. Jestliže se v době tištěného tisku říkalo, že neexistuje nic staršího než včerejší zpráva, dnes by se muselo říct, že neexistuje nic staršího než zpráva, kterou konkurenční server vydal o pět minut dříve. Internetová média mají navíc tendenci věci značně zjednodušovat. Jestliže se před dvaceti lety mluvilo o internetu jako o tom nejlepším způsobu jak šířit znalosti, dnes se často hovoří o nebezpečí šíření dezinformací, které se přes různé sociální sítě nebo i diskuzní sekce internetových médií šíří jako oheň vyschlou krajinou.

V uspěchané době navíc nemá čas ani novinář (jít více do hloubky), ani čtenář (vzdělat se o určitém tématu ve volném čase). Určité zjednodušení samozřejmě souvisí i s demokratizací internetu, která nastala jak na straně konzumentů, tak těch, kteří obsah (články, videa) vytvářejí. Osobně si ještě pamatuji na dřevní doby devadesátých let, kdy na českém internetu působilo jen velmi málo komentátorů a obsah byl skutečně kvalitní a vyžadoval určitou míru znalostí a ochoty věci pochopit na straně čtenáře. Internet také původně vznikl na akademické půdě mimo jiné jako prostředek komunikace výzkumných pracovníků z různých částí světa. S tím, jak se postupně internet rozšířil mezi většinovou společnost, došlo i k jistému zjednodušení, až bulvarizaci obsahu.

Čtenář vyžaduje lehké čtení, novinář se této poptávce musí přizpůsobit a v článcích tak nejde zbytečně do hloubky a snaží se spíš „šokovat“, aby náhodou čtenář nevyhledával lehké čtení u konkurence. Dalším důvodem devalvace informativní hodnoty zpráv, které se nám dostávají, je devalvace samotné peněžní hodnoty novin. Zatímco před dvaceti lety si většina čtenářů noviny kupovala v trafice nebo kiosku, dnes čteme noviny zdarma, respektive výměnou za zobrazení reklamy, kterou některé prohlížeče navíc dokáží blokovat. Některá zahraniční internetová média jako je britský Guardian, Telegraph nebo americký Washington Post se proto snaží zobrazovat jen krátké náhledy svých článků, přičemž články v plném znění si můžou přečíst pouze předplatitelé. Svým způsobem to dává smysl, za kvalitu se platí a když je něco zadarmo, nemůžeme se divit, že to často nestojí za nic.

To platí i v případě zemědělství, výroby potravin a péče o krajinu. Většinová společnost zemědělcům stále častěji vyčítá, že se o krajinu nestarají dobře, a že jsou dokonce příčinou změny klimatu. Tady se vracím zpět k úvodu tohoto zamyšlení, komunikace je základ. Jako zemědělci musíme neustále vysvětlovat, že zemědělství změnu klimatu nezpůsobilo a nezpůsobuje, naopak může výrazně pomoci se zmírněním důsledků tohoto procesu a zajistit společnosti dostatek vody a potravin. Navíc není pravdou, že by se změna klimatu výrazněji projevovala pouze v České republice, protože se zde hospodaří hůře, než ve zbytku Evropy. Kdyby tomu tak bylo, jak je potom možné, že se s následky katastrofálního sucha v minulém roce potýkalo Rakousko, Německo, Švédsko a Polsko, kde je nejen nižší průměrná výměra zemědělského podniku, ale kde se, jak nám někteří ekologové tvrdí, hospodaří šetrněji než v ČR? Přitom se například v sousedním Německu používá na jeden hektar více přípravků na ochranu rostlin než v České republice.

Nepravd, které musíme neustále uvádět na pravou míru, je mnohem více. V poslední době je velice populární svádět sucho na pěstování řepky. Pěstování řepky je přitom v době sucha racionální volbou. V době nedostatku jarní vláhy, dokáže řepka jako ozim přežít ze zásob zimní vláhy, na zakládání porostů řepky je třeba půdu vhodně připravit včetně zapravení organické hmoty, která pomáhá půdě zadržovat vodu, a řepka navíc poskytuje půdní pokryv 11 měsíců v roce, a brání tak větrné erozi, která trápí vysušenou ornici během větrného a suchého jara.

K tomu, aby komunikace fungovala, musejí nicméně obě strany nejen hovořit, ale také si naslouchat. Pokud jde o boj proti klimatické změně, často se hovoří o tom, že jsou zemědělci moc konzervativní a nechtějí na svém hospodaření nic měnit. To není pravda, řada zemědělců by velmi ráda využívala principy udržitelného zemědělství (vyšší nasazení meziplodin, podpora biodiverzity, vyšší zastoupení luskovin v osevním postupu), nicméně zároveň je třeba, aby si většinová společnost uvědomila, že ceny zemědělských výrobců (výkupní ceny) se od roku 1990 téměř nezměnily, přičemž tolik vzpomínané dotace dnes nedostačují ani na pokrytí ceny nájemného (v ČR se ze 75 % hospodaří na pronajaté půdě).

Když jsem tento týden odpovídal na otázky novinářů ohledně sucha, snažil jsem se vzhledem k tomu, že občas masochisticky čtu internetové diskuze, vysvětlit, jak to s tou řepkou nebo hlubokou orbou a suchem je. Žádný novinář však tuto část nezveřejnil, ani jako moji „přímou řeč“. Zemědělství a vinařinu přesto pojí jeden závěr. Pokud za něco nezaplatíme, nemůžeme čekat, že to naplní všechna naše očekávání. Do zemědělství v rámci EU směřuje 0,38 % HDP ročně. Je to méně než kolik dáme na svoji obranu. Nejenom, že bychom se neměli bavit o tom, jestli jedno, nebo druhé (úspěšná a bezpečná Evropa potřebuje obojí, potravinovou soběstačnost i vnitřní a vnější bezpečnost), ale abychom toho dosáhli, musíme spolu více komunikovat.

Podobně totiž zanedbáváme i svoje europoslance, na které si často stěžujeme, nicméně problém leží často spíše v tom, že nedostatečně komunikujeme jak před volbami, tak po volbách. Příležitost k reparátu a zlepšení našeho „vztahu“ přitom budeme mít již 24. a 25. května tohoto roku. Komunikujme dobře.

Jan Doležal, tajemník AK ČR

---

autor: - zdroj: AGRÁRNÍ KOMORA ČR
vygenerováno v 05:19:04 dne 18. 01. 2020